

**OZ 14-10
Kleine Synode juni 2014**

Over de middelen bestemd voor het 'bewaren en inbrengen van de Lutherse traditie'.

Notitie van het moderamen, ter besluitvorming in de kleine synode van juni 2014.

1. In 2009 heeft de Generale Synode besloten vanuit de solidariteitskas geld beschikbaar te stellen voor het 'bewaren en inbrengen van de Lutherse traditie' in de Protestantse Kerk in Nederland.

Het besluit van de synode (23-25 april 2009) luidt letterlijk: "Een noodzakelijk onderdeel van kerkzijn is solidariteit. Het gaat daarbij om solidariteit ván gemeenten vóór gemeenten. In verband daarmee wordt de bestaande solidariteitsbijdrage verhoogd van € 5 naar € 7,50 per belijdend lid. Op deze wijze komt jaarlijks een bedrag beschikbaar van € 6,75 miljoen. Dit bedrag is voor het grootste deel (€ 4,75 miljoen) beschikbaar voor steun aan gemeenten bij de vervulling van hun kerntaken zoals verwoord in de kerkorde. Daarvan is € 0,375 miljoen beschikbaar voor de gemeenten die actief de Lutherse traditie willen bewaren en inbrengen. De resterende € 2 miljoen is beschikbaar voor het thans bestaande beleid. In een later stadium kan besloten worden tot verdere verhoging van de solidariteitsbijdrage op basis van de ontwikkelingen."

De afhandeling van verzoeken om toewijzing van subsidies uit deze geormerkte middelen is toevertrouwd aan de Commissie voor de plaatselijke Steunverlening. Er zijn diverse aanvragen binnengekomen waarin een beroep gedaan werd op dit besluit.

2. In juni 2010 aanvaardde de kleine synode de nota 'Van gemeenten tot gemeenten, criteria voor steun uit de Solidariteitskas' (bijlage)

In deze nota werden in § 3 de criteria voor de steunverlening genoemd.

De punten 3.1 t/m 3.7 en 3.9 en de daarin genoemde criteria gelden voor alle gemeenten en het gaat daarbij om een beroep op de middelen die beschikbaar zijn voor alle gemeenten.

3. Onder 3.8. zijn aanvullende criteria geformuleerd voor een beroep op de € 0,375 miljoen, beschikbaar voor het actief bewaren en inbrengen van de Lutherse traditie.

Daarbij onderscheidt punt 3.8 tussen lutherse gemeenten die een beroep doen op dit deel van de Solidariteitskas en andere gemeenten die een project willen uitvoeren gericht op het uitdragen van de Lutherse traditie.

4. De genoemde besluiten bleken echter op verschillende manieren geïnterpreteerd te kunnen worden wat leidde tot discussie tussen lutherse gemeenten en de Commissie voor de plaatselijke Steunverlening (CSv.). Het moderamen en de CSv. hebben zich ingespannen om tot helderheid te komen in de hoop dat verdere verwarring achterwege zal blijven en recht gedaan zal worden aan de intentie van het synodebesluit.

5. De discussiepunten waren vooral:

a) Als aanvragen van lutherse gemeenten moeten voldoen aan de criteria die voor alle gemeenten gelden wordt geen recht gedaan aan de notie, die bij de besluitvorming in 2009 mede een rol speelde, namelijk dat lutherse gemeenten nu eenmaal kleiner zijn dan de andere gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland.

b) In de Protestantse Kerk in Nederland komen twee geloofstradities samen. De lutherse traditie wordt gedragen door een kleinere partner in de verenigde kerk. Dat brengt het risico met zich mee dat deze traditie ondergesneeuwd raakt. Hoe komt solidariteit met de lutherse geloofstraditie het best tot uitdrukking?

In verband met dit laatste: in de praktijk kende de CSv. voor projecten, gericht op de lutherse traditie, doch ingediend door een gemeente die overigens niet steunwaardig was, vanwege dat laatste geen steun toe. Op deze manier werd dit tweede punt dus een discussiepunt.

6. De Csv. en het moderamen zijn nu tot overeenstemming gekomen over de volgende nadere uitwerking van het besluit van de kleine synode van juni 2010:

I. Wanneer het om 'gewone' steunverlening gaat, kunnen evangelisch-lutherse gemeenten net als alle overige gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland een beroep doen op de CSv. Daarbij wordt, in het geval van evangelisch-lutherse gemeenten, bij de beoordeling van de steunaanvraag door de CSv., rekening gehouden met een verhouding tussen predikantsplaats en aantal gemeenteleden die anders ligt dan in de overige gemeenten (overige gemeenten: leden:predikant = ca. 1000:1, evangelisch-lutherse gemeenten: leden:predikant = ca. 400:1).

II. Wanneer het om een beroep gaat op het budget dat in 2009 gereserveerd werd voor het actief bewaren en inbrengen van de Lutherse traditie kan een aanvraag gedaan worden door elke gemeente die een project formuleert waarmee actief de Lutherse traditie bewaard en ingebracht wordt (plaatselijk, regionaal of landelijk) in de Protestantse Kerk. De overige criteria voor steunverlening zijn hierop niet van toepassing.

III. Voor het bewaren en inbrengen van de Lutherse traditie is in het synodebesluit uit 2009 een bedrag van € 0,375 mln. genoemd. Dit bedrag was gerelateerd aan een besluit tot verhoging van de solidariteitsbijdrage. Deze verhoging is nooit geëffectueerd. Moderamen en Commissie voor de plaatselijke Steunverlening hanteren per januari 2014 een bedrag dat past bij de verhouding tussen voorgestelde en verwezenlijkte solidariteitsbijdrage: € 250.000. In de komende jaren zal dit bedrag gerelateerd worden aan de omvang van de solidariteitskas. Als deze kas slinkt, zal het gereserveerde bedrag met een zelfde percentage slinken. Als de solidariteitsbijdrage alsnog verhoogd wordt en de kas in omvang toeneemt, zal ook het bedrag dat gereserveerd wordt voor het bewaren en inbrengen van de Lutherse traditie toenemen.

IV. Jaarlijks wordt maximaal het bovengenoemde bedrag gereserveerd. Mocht er een jaar zijn waarin de aanvragen het genoemde bedrag te boven gaan, dan kan er een beroep gedaan worden op eventueel niet bestede gelden tot een periode van maximaal drie jaar terug. Gelden die, na drie jaar gereserveerd te zijn, niet besteed zijn vloeien terug in de algemene reserve van de Solidariteitskas.

V. Om het onderscheid tussen de twee geldstromen volstrekt helder te maken, stelt de kleine synode voor de beoordeling van de subsidieaanvragen voor projecten in het kader van het 'bewaren en inbrengen van de Lutherse traditie' een nieuwe commissie in (overeenkomstig ord. 4-28-6). Deze commissie zal bestaan uit vijf personen waarvan drie op voordracht van de evangelisch-lutherse synode.

VI. De commissie beoordeelt de aanvragen zelfstandig, op basis van de kaders die door de kleine synode nader worden vastgesteld. Deze kaders zullen richtinggevend zijn voor de voorwaarden waaraan een aanvraag moet voldoen, w.o. de formulering van een projectplan, de gegevens die een gemeente daarnaast aan dient te leveren, de termijn waarop een besluit wordt genomen, de wijze

waarop verantwoording wordt afgelegd, etc. De eerste taak van de commissie zal zijn deze kaders verder te preciseren. Een van de criteria zal zijn dat het project moet passen binnen het beleidsplan van de evangelisch-lutherse synode.

In deze structuur is aparte beoordeling van de plannen en advisering hierover door de Financiële Commissie niet nodig. Ditzelfde geldt ook van advisering door het RCBB. Het Bureau Steunverlening zal de administratieve afhandeling van genomen besluiten op zich nemen.

7. Omdat het hier om een nadere uitwerking gaat van het besluit van de kleine synode van juni 2010 willen wij u dit ter besluitvorming voorleggen.